

การพัฒนารูปแบบในการป้องกันและควบคุมโรคมาลาเรียโดยการมีส่วนร่วม ของภาคีเครือข่ายตำบลบักคอง อำเภอชนบท จังหวัดศรีสะเกษ

กัญญา บุญเยี่ยม, ส.ม.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนารูปแบบในการป้องกันและควบคุมโรคมาลาเรียโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายตำบลบักคอง อำเภอชนบท จังหวัดศรีสะเกษ ดำเนินการวิจัยระหว่างเดือน มีนาคม - กรกฎาคม 2567 รวม 20 สัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่เคยป่วยโรคมาลาเรีย และภาคีเครือข่ายตำบลบักคอง อำเภอชนบท จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 30 คน ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการของ Kemmis & McTaggart จำนวน 2 วนรอบ โดยแต่ละวนรอบประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต การสะท้อนผล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการรวบรวมการจัดหมวดหมู่ วิเคราะห์เนื้อหา และเปรียบเทียบผลต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการใช้รูปแบบโดยใช้สถิติ paired t-test

ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนารูปแบบในการป้องกันและควบคุมโรคมาลาเรียโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย 1.การวางแผนมีเป้าหมายร่วมกับภาคีเครือข่ายปลอดจากการแพร่เชื้อมาลาเรีย ในปี 2571 การค้นหาผู้ป่วยเชิงรุก การเฝ้าระวังและป้องกันโรคในยุงที่พาหะในชุมชน การมอบหมายภาวะกิจ หน่วยงานราชการ อปท. ภาคีเครือข่ายในรูปแบบคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับตำบล ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลและภาคเอกชน 2.การอบรมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มเป้าหมายการพัฒนารูปแบบในการป้องกันและควบคุมโรคมาลาเรียในการแจ้งเตือน สอบสวน และตอบโต้ในสถานการณ์เกิดโรคมาลาเรีย โดยมีพี่เลี้ยง จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษ และสคร.10 สนับสนุนด้านวิชาการ 2.1การประสานงาน เพิ่มศักยภาพทีมการเฝ้าระวังและควบคุมโรคหลักประกันสุขภาพตำบล ไปยังทุกหมู่บ้านในเขตพื้นที่ 2.2การร่วมมือการป้องกันและควบคุมยุงพาหะครอบคลุมทุกกลุ่มประชากร โดยพ่นกระพุ่มหรือที่พ่นด้วยสารเคมีชนิดมีฤทธิ์ตกค้าง (Indoor Residual Spray: IRS) แจกมุ้งชุบสารเคมีชนิดมีฤทธิ์คงทนยาวนาน (LLIN) แจกยาทาแก้คันยุงให้ครอบคลุม การใช้แอปพลิเคชันไลน์

ในการแจ้งเตือนสำหรับผู้มาประกอบอาชีพในพื้นที่เสี่ยง 3.การสังเกตการ
การติดตาม โดยการให้บริการ เจาะเลือดด้วยชุดตรวจ RDT การตรวจจับ
การแจ้งข่าวในรูปแบบแอปพลิเคชันไลน์ กระตุ้นเตือน
แจ้งข่าวผู้มีอาการป่วยคล้ายโรคมาลาเรีย การเก็บสถิติในรอบปี
เพื่อวางแผนพัฒนา รูปแบบงานป้องกันโรคมาลาเรีย 4.สะท้อนผล
การสรุปตามภารกิจ หน่วยงาน อปท.ภาคีเครือข่าย
ในรูปแบบคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับตำบล
เพื่อหารูปแบบในการพัฒนาและขับเคลื่อนงานให้ยั่งยืน
และคืนข้อมูลให้ชุมชนรับทราบ เพื่อเปิดเวทีแลกเปลี่ยนในระดับต่าง ๆ
ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจและวางแผน ก่อน-หลัง การใช้รูปแบบฯ พบว่า
มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) 2)
ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ก่อน-
หลังการใช้รูปแบบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)
3)ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ก่อน-
หลังการใช้รูปแบบการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)